

novi odbor za tekoče leto. Stari in novi direktorji naj se udeležijo. Spored seje bo: zapisnega novoizvoljenih, čitanje zapisnika zadnje delniške seje in izvolitev odborov za 1943.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

"In ti si vse te ljudi skupaj spravila?"

"Izvečine," je odgovorila.

In še vedno se nič ne trese pred njim, čeprav rožlja z mečem in se ji silno grdo spakuje.

Menihi ji zakliče z ginjenim glasom: "Otrok, tvoja mati!"

"To je moje delo, nič ne tajim, ponosen sem nanje," je rekel menihi mlademu Hendelu. "Jaz sem pridigal, jaz sem sklical ljudstvo, še enkrat vam povem v obraz: Ni je postave, ki bi nam smela braniti ali nas kaznovati."

Štefana žalostno zre na menih. Zaradi matere naj bi bila tiho? Resnica mora veljati, resnica je resnica!

Mladi Hendel je surovo udaril s ploskim mečem na menihovo ramo in je zavpil:

"Dobro vem, da vse prihaja oddod, nisem padel z lune. Dekle naj se ne dela tako važno. Če menihi stokrat postavijo ta, pa vendar le še obstoji, in po postavi bo kaznovan, kakor zasluži. Sedaj pa: Obrnite se! Nazaj! Stopaj! Gospod pater, naprej! Ne trajmo časa! Može, vzemite jim proč malike, ki jih nosijo s seboj!"

Ministrant je takoj dal križ strelcu, dekle pa ne izpusti zastave iz rok. Trdno jo je držala in je strelcem, ki so ji jo hoteli iztrgati, zaklicala:

"Ne dam zasave, ne dotaknite se je, blagoslovljena je, vi niste katoličani. Se boste li prerivali z žensko, to ste pa resni junaki!"

Mladi vodnik, ki bi ji bil najraje sam zastavo iztrgal iz rok, jo je moral pred strelci braniti. Za hudiča! saj ima res prav: ne spodobi se, da bi se vojaki rvali z dekletom.

Štefanin zgled je menihi vžgal novega poguma, lica mu rdeče žare: Mučenik postati, o tega se ne boji; toda, da bi ta mladi pob vlačil njega in njegove romarje nazaj v Štajer, ne, tega pa ne! Visoko se skloni, in kakor grom grmi njegova apostolska beseda mlademu krivovercu v obraz: "Mi ne gremo v Štajer, vi se obrnite sami! Ti boš meni zapovedoval, kdo pa si ti? — Ker si sodnikov sin, kdo pa je sodnik? Mi smo tukaj v katoliški deželi! Imamo katoliškega cesarja! Bogokletstvo je, če kdo v tem katoliškem mestu zapira katoliške cerkve in prepoveduje katoliške pobožnosti! Vi spadate pred državni sod, ker hočete po protestantsko vladati v mestu, ne mi, ki se upiramo vašim brezbožnim postavam. Proč, napravite prostor, mi gremo v Veng! Pojdi, Štefana, ljudje božji, pojdite! Vi, Hendel, le rabite silo, naj nas postrelijo vaši rablji, nazaj pa ne gremo za nobeno ceno! Ne vi, ne vaš oče nam nimata zapovedovati v stvarih, ki zadevajo naše duše, njega in njegovo nesramno postavbo pa zaničujemo."

"Jezik za zobmi, psovač! Boš molčal! Jaz ti pokažem," je grmel mladi Hendel, sled kakor zid od jeze. Ha, kaj se še obotavlja, pohoditi črnega zmaja, ki grize v peto njegovega očeta.

"Pes!" je rjovel, "potegni svoje skrito, zastrupljeno bodalo in postavi se v bran mojemu meču!"

Tedaj je zavijtel svoj mogočni savojski meč — kakor letenča kača se je zablsikal in zaženketal proti Albertovi glavi — daleč naokoli se razlega stoglasni romarski krik in vik

— toda ni zadel maziljene glave. Urno kakor strela se je deklica z zastavo vrgla med Alberta in mladega Hendela, z vso svojo mladostno močjo je, držeč v rokah hrastov drog, odbila morilni meč; tako velika je bila angleska moč deviške deklice, da se je z glasnim žvenketom razlomil meč in razletel v dva dela — v velikem krogu je del ostrine odletel v pesek, v Hendelovi pesti pa je ostal držaj in polovica ostrine.

Za trenutek vse obmolkne — deklica je počasi nagnila zastavo, močno se ji dvigajo prsi, globoko diha, njene velike, modre oči pa iščejo menih: Hvala Bogu, nič se mu ni zgodilo. Nato se zdrzne — kajti strelci pihajo in hropejo jeze ... če bi jih ne zadrževal mladi Hendel, bi se vrgli nanjo, da maščujejo sramoto, ki jo je storila njih vodniku.

"Pustite jo, možje, ne udrihajte po dekletu," zapoveduje z robatim glasom. Zrd vzdrži samo zrd.

Sedaj ogleduje ostrino, ki mu je ostala v roki — fej! sramota ... kaj takega! — Če bi mu bil junak zlomil meč, jeklo proti jeklu — bi ne bilo nič hudega. ... Pa meč mu je zlomila — ženska! Fej! Sram te bo di!

Plamteč od jeze je vtaknil kos ostrine v nožnico, odpasal si je meč ter je vse skupaj vrge v pesek tja, kamor je letela ostrina ... od nekega strelca je zahteval drug meč, in dobil je težko, nerodno in zarjavelo motovilo. Besneč od jeze si je opasal to gnusobo okoli od srda razplamenjenih ledij.

Nato je v stran obrnjen, da bi deklice ne videl, dal povelje strelcem: "Vzemite te ljudi v sredo in hajdi! — proti Štajru. Menihi ti si ujet, ti dekle, tudi. Tako je velel sodnik."

Vsi so tiho, nihče ne ugovarja. Mirno je nagnil Albert svojo glavo. Gledal je smrti v obraz, katere ga je rešila le deviška roka; sedaj se je vdal, ker ve, da učenec Križanega rajši vse pretrpi, kakor da bi se uprl oblasti, pa naj je tudi krivična. Obrnil se je proti romarjem ter jim je rekel: "Vrnimo se, in Bog nam bo to težko daritev štel v zaslužje, kakor če bi dovršili romanje," — nato se je okrenil proti Štajru ter je čakal, da se sprevod uredi.

S solzami v očeh mu tiho pravi Štefana: "Gospod, sedaj ste kakor Gospod na Oljski gori, toda pride gora vstajenja." Nato se je vrnila ter pomešala med ženske ter je nekoliko povsila zastavo, na kateri je zopet zavezala trakove, kateri so se odvezali vsled strašnega udarca.

Med petjem in molitvami, s sladkimi nadami v srcu so šli zjutraj naši križarji na pot, sedaj se nemo in žalostno vračajo s sramoto.

Na levi in desni sprevoda korakajo s krepkim, votlim korakom luteranski strelci, in nad glavami osramočenih romarjev se razlega surovo zasmehovanje ter grde psovke.

Nekateri izmed siromakov šepečejo drug drugemu, kakor nekaj Izraelci v puščavi, ko jih je mesto pričakovane blagoslova zadela nesreča in pomanjkanje: "O, zakaj smo šli z doma. O, da bi bili ostali doma v Štajru, kaj vse se bo še z nami zgodilo, Bog nas je zapustil, ujeti smo ter zvezani.

Hudobneža pusti Bog zmagovati."

Hudobnež je s temnimi obrvmi jahal poleg sprevoda ter je s svojo roko pokrival grdi ročaj zasilnega meča, poleg njega je stopal Albert ter je molil brevir.

Pač lepa družba je to, ha, ha. Kakor vitez iz La Manše je, ki je šel v boj proti velikonom, pa je zašel v čredo jarcev. To je pa res čast: jahati na čelu uboge množice, pa še s hlapčevim mečem povrhu.

To ga bode in grize v dno ponosnega srca.

In če si priboriš najdragocenejši meč celega sveta, magari francoski kraljevski meč, ali pa turškega sultana, tvoj lastni meč pa vendar sramotno leži v travi, papeško dekle ti ga je zlomilo.

Sprevod je prišel v Frajzing. Okoli okostnjaka na vislicah so letali semintja krokarji ter kričali: kra, kra, kra.

Mlademu Henrik Hendel je privrela kri v obraz, ko je pomislil, da le nekaj korakov za njim stopa deklica ter ga gleda, kako jaha s hlapčevim mečem, medtem ko sama ponosno nosi papeško zastavo, da ji mogočno vihra v zraku, kar bo kmalu videl celi Štajer.

Ni je hotel gledati, pa se je vendar obrnil in jo je videl, kako je mirno stopala v solnčnem žaru: revna obleka ji zagrinja deviško telo, in nad njenim zlato-kostančevim temenom plava v pijanih solnčnih žarkih njena rdečomodra in zlata zastava. Kakor zmagovalna Debora koraka. In kaj je bilo, kaj je prav za prav storila? Ljudi je hotela peljati kugi v žrelo in junaku je s svojo žrdjo zdrobila mečevo ostrino.

Cundra ... cundra! — je ponavljal sam pri sebi. Pa — lepo dekle je pa vendarle, prava krasotica. Videl je, da nalašč stopa počasi.

"Zdi se, da imaš dosti časa, deklič, jaz ne," je kljubovalno rekel.

Pogledala ga je s čistim, neustrašenim pogledom. Henrik je kri pordečila lice, roka mu je omahnila z mečevega ročaja. Ona pravi: "Uboge ženske ne morejo tako hitro naprej." Z očesom je namignila na srebrnolaso starko, ki se je vsa

upognjena zadaj opotekala.

"Zakaj si jih pa speljala na to pot, če ne morejo hoditi?" je osorno odgovoril, vendar je pa dal strelcem znamenje, naj počasneje korakajo.

"Za božjo pot bi bili imeli vsi skupaj dosti moči, Bog bi nas bil potrjeval," je odvrnila deklica, ki se je nato obrnila proti ženam, ki so bile vse obupane, ter jim je rekla:

"Dajmo, molimo, da ne slišimo, kaj govore ti-le krivoverski možje." Začela je na glas moliti žalostni del svetega rožnega venca.

Mladi Hendel je jahal in poslušal. Češčena bodi — Češčena bodi — glas je pa tako mil in sladak. Začel je ropotati z motovilastim mečem, da bi več ne slišal.

Približali so se mestu, cele trume ljudi so stale na mostu, od koder je prihajalo votlo govorjenje, ki se je izpremenilo v divji vik in krik, ko se je prikazal križ na cesti.

Vest o zajeti romarski procesiji je liki strela preletela mestno. Menih Albert je oble-

del ter se je oziral naokoli, kakor bi iskal varstva in pomoči. Ni mu zase, za uboge reveže mu je, za junaško deklico se boji in trese. Mladi Hendel pa se zaničljivo posmehuje: Se li bojiš, strahopetna farška duša —? Poslal je strelce naprej, da razženejo kričaje, med katerimi je bilo največ nožarjev in ključavničarjev. Tolpa se je umaknila, toda spodaj na bregu je ugajala strašna reč: Ko so romarji počasi stopali med strelci čez most, se je vsula nanje cela ploha psov in zabavlje: Kužni ptiči! Zastrupljevalci vodnjakov! Strupena, kužna sodrga! Na vislice z njimi!

Možem v sprevodu je zalival pot čela, ugovarjati so hoteli; toda Štefana, sicer nekoliko prebledela, pa vendar brez najmanjšega znamenja strahu, jih pomirjuje, kaže jim na zastavi Pomočnico kristjanov ter moli molitev: Trpljenje Kristovo! potrdi me — sladka sila njenega mirnega in svetega glasu je uduševala med soro-

marji klice jeze, obupa in stiske. Sedaj so prišli skozi nova mestna vrata na mestni trg. Tu je bila zbrana že večja množica, kakor zunaj pri mostu. "Glejte, glejte, sedaj prihajajo, papežniki so, ki so hoteli v Štajer zanesti kugo." Albert je glasno odgovoril: "Nismo hoteli vas zastrupiti,

ti, marveč sebe in vas varstvo izročiti!" — tedaj vzdignil nepopisen vihar lov far, kužni far, kje je razsekajte ga v kose! Ženske so kazale na zastavo ter so kričale: "Jezes, švertneričina! Te ni sram, da za farje stavo nosiš! Fej!"

Narednik Bud Schank iz Clarks, Nebraska, tretjo zarezno na svojo puško, kar pomeni, da je postal tovo tri Japonce na oni svet. Bud je z ameriško vojsko v džunglah Nova Guineje.

Na sliki vidimo mostvo konvojov, ki hiti z izlaganjem tako potrebne municije in živeža, katerega je pripeljal angleški konvoj braniteljem otoka Malta. Ta otok so si osi-seniki prizadevali z vso silo zavzeti ga, a do sedaj se kljub silnim napadom iz zraka in bojnih ladij ta trdnjava ni še podala osišču.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v družino in nam prerano odvzela mlado življenje ljubljene dar pozabljenе heerke in sestre

Helen Ponikvar

ki je prevideno s svetimi zakramenti za umirajoče Bag pokopani sebi, dne 2. decembra, 1942. Preminula je v St. Lukes bolnišnici starosti 27 let. Rojena je bila v Clevelandu.

Po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Jeronima smo jo pogrebili žili k prezgodnjem večnem počitku na Calvary pokopališču.

Tem potom se želimo v globoki hvaležnosti prisrčno zahvaliti Rev. Randall za opravljene pogrebne obrede in sv. maso in lep nagrobni govor.

Najpristnejšo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so jo obšli, ter vsi oni, ki so nam bili v tolažbo in pomoč in nam kaj storili na en način ali drugi v teh žalostnih dnevih. Kakor vsem onim, ki so jo prišli pokopit ter vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba.

Globoko hvaležni smo vsem, ki so v zadnji pozdrav pobožnim venci okrasili krsto ali darovali za svete maše in pogreb: Mr. in Mrs. Frank Smole Sr., Mr. in Mrs. Frank Smole Jr., Mr. Frank Pire, Mr. in Mrs. Frank Petric iz Warren, Ohio, Mary Hoterav in družina, Mr. in Mrs. John Lessah, Mr. in Mrs. Streich, Mrs. Joe Orenik, Mr. in Mrs. Anton Ponikvar in družina, Mr. in Mrs. Frank Ponikvar, Mr. in Mrs. Louis Ponikvar, Mr. in Mrs. Joseph Ponikvar Jr., Mr. in Mrs. William Ponikvar, Mr. in Mrs. John Strudel, Mr. in Mrs. Frank Keber, Mr. in Mrs. Remic in družina, Mr. in Mrs. Frank Germ, Mr. in Mrs. Germ in družina, Mr. in Mrs. Joseph Dermusa in družina, Mrs. Frances Terlop, Mr. in Mrs. John Rent, Mr. in Mrs. Zalar, Mr. in Mrs. Louis Lukanc, Perko družina iz Maple Heights, Mr. in Mrs. John Kog, Mr. in Mrs. Joseph Ponikvar Sr., Mr. in Mrs. William Pelko, Mr. in Mrs. Joe Kern, Mr. in Mrs. Matt Intihar, družina Helen Turk, Mr. in Mrs. Jakob Turk, Mr. in Mrs. Rhodac, Mr. in Mrs. John Budner, Mr. in Mrs. Mehtirach, Mr. in Mrs. Grapentine, Mr. in Mrs. J. Belustach, Mr. in Mrs. Mueller Edward Johnston družina, S. H. Johnston, na, Electro Metals Inc. and Employees, Wildwood Park Eng., Miss Mary in Millie Orenick, Mrs. Ana Hastly, Mr. in Mrs. Maček, Mr. in Mrs. John Koshel, Mrs. Mary Strazisar, Mr. in Mrs. John Tony družina, Mr. in Mrs. John Tony ml., Marie in Mrs. Walter, Mr. in Mrs. Matt Znidarski, Mrs. Frances Grmek, Mrs. F. Kehl, Mrs. Opalek, Mr. in Mrs. Brodnik, Mrs. S. Rozman, Mrs. Frank Turk, Mr. in Mrs. Joe Zulch, Mr. in Mrs. Joe Modic, Miss Ellis Plesmid, Mr. in Mrs. Kadunc, Mr. in Mrs. Jim Guarino, Betty Karako, John Rozman, Mr. in Mrs. Kolar, Mr. in Mrs. John Fortuna.

Enako naj prejmejo našo prisrčno zahvalo vsi oni, ki so svoje automobile brezplačno na razpolago ob priliki pogreba: Anton Ponikvar, Joe Ponikvar, Louis Ponikvar, Frank Terlop, Frank Smole, Anna Hastly, William Pelko in Jimmy rino.

Na tem mestu se želimo zahvaliti tudi pogrebniemu namenu H. Johnston za vso prijazno postrežbo in oskrbo pogreba. Če smo slučajno katero ime pomotoma izpustili, prosimo, nam oprostite, ker se želimo vsem prav iskreno zahvaliti.

Ljubljena in nepozabna naša heerka in sestra, v našej klisli dobi si morala zapustiti ta svet in oditi od svojih dragih. So Te tako ljubili. Težko je bilo slovo in žalostna so naša pripraviš pot, ko bomo enkrat vsi prišli za Teboj. Do takrat počivaj mirno in večna luč naj Ti svetli.

Zalutjoti ostali

JOHN in URŠULA, starši.
JOSEPHINE in GUSTIE, sestr.

Cleveland, Ohio, 8. februarja, 1943.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI
V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM
DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli
tozadevni oglas v Ameriški Domovini